

Załącznik nr 6.

Cechy systemu do oceny ryzyka chemicznego:

1. Nadzór nad kartami charakterystyki substancji i mieszanin niebezpiecznych obejmuje możliwość ich wprowadzania, edytowania, aktualizowania, usuwania oraz archiwizacji przez okres 10 lat w bazie, zgodnie z Kodeksem pracy i przepisami BHP. Zakres obejmuje w szczególności wprowadzanie nowych kart dla produktów ORLEN S.A., nadzór nad kartami substratów, dodatków, środków smarujących wykorzystywanych w różnych obszarach ORLEN S.A., odpadów stanowiących materiał niebezpieczny powstały w trakcie procesów technologicznych oraz produktów biobójczych, a także możliwość wprowadzenia dokumentu „pozwolenie na obrót produktem biobójczym”, substancji potencjalnie niebezpiecznych na potrzeby raportu CSRD, jednostronicowych skrótów kart charakterystyki (one page), norm zakładowych oraz informacji o składnikach.
2. System powinien umożliwiać przygotowanie raportów, filtrowanie substancji i mieszanin według określonych parametrów oraz eksport wyników do pliku Excel. Zakres filtrowania i raportowania powinien obejmować w szczególności: nr CAS, odpady po materiale niebezpiecznym, zwroty H, kraj i nazwę dostawcy, klasyfikację, lokalizację w firmie, kod UFI, datę rejestracji, np. w PCN, klasyfikację Seveso III, prekursorów materiałów wybuchowych, NDS, nazwę SAP, nr SAP, formę/postać, przeznaczenie danego medium oraz kod CN (klasyfikacja do akcyzy). System powinien również umożliwiać tworzenie wielu „cech”, według których możliwe jest grupowanie danych o chemikaliach.
3. System powinien umożliwiać przygotowanie raportów z substancji lub ich mieszanin według parametrów ADR, RID i numeru UN.
4. System powinien wspierać spełnienie obowiązków związanych z REACH w zakresie dystrybucji i nadzoru nad substancjami. System nie musi posiadać dokumentacji rejestracyjnej, natomiast numer rejestracji może być pobierany z kart charakterystyki.
5. System powinien obsługiwać dane wynikające z rozporządzenia CLP, w szczególności zwroty H (kategoria i oznaczenie), kod UFI, datę rejestracji w PCN oraz klasyfikację substancji i mieszanin.
6. Ocena ryzyka chemicznego powinna być realizowana na podstawie kwalifikacji rodzaju zagrożenia dla danego czynnika chemicznego, w tym analizy zwrotów H dla substancji lub mieszaniny, oraz z uwzględnieniem ilości używanego lub przechowywanego czynnika (mała, średnia lub duża), zgodnie z przyjętą matrycą oceny.
7. Zamawiający dopuszcza możliwość wykorzystania oceny ryzyka stwarzanego przez czynniki chemiczne występujące w poszczególnych komórkach organizacyjnych do dokumentacji oceny ryzyka zawodowego.

8. Zakres może obejmować również nadzór nad podatkiem odwróconym dla substancji biobójczych oraz stawkami VAT. Zakres ten ma charakter opcjonalny i pozostaje do potwierdzenia na dalszym etapie.

9. System powinien umożliwiać automatyczne powiadomienia e-mail o aktualizacji lub dodaniu nowej karty charakterystyki, dokumentu one page lub oceny ryzyka chemicznego. W przypadku ORCh system powinien umożliwiać wysyłanie informacji o potrzebie weryfikacji lub akceptacji ORCh na danym wydziale. Po wprowadzeniu nowej lub zaktualizowanej karty charakterystyki bądź dokumentu one page właściwi użytkownicy powinni otrzymywać odpowiednią informację na skrzynkę mailową. Informacja powinna być wysyłana automatycznie po wprowadzeniu dokumentu do systemu.

10. System powinien umożliwiać przypisanie osób odpowiedzialnych za weryfikację oraz akceptację ORCh z poszczególnych obszarów nadzorujących proces.

11. System powinien umożliwiać wyszukiwanie składników zawartych w mieszaninach po numerze CAS oraz tworzenie raportów w tym zakresie.

12. System powinien umożliwiać raportowanie liczby wprowadzonych kart charakterystyki (nowych i zaktualizowanych) oraz dokumentów one page na potrzeby raportu KPI. Informacja ta jest istotna przy rozliczaniu KPI interakcji w bazie Labsys Substancje.

13. System powinien umożliwiać aktualizowanie listy substancji SVHC oraz załączników XIV i XVII do rozporządzenia REACH, co pozwala na grupowanie chemikaliów według tych list po każdej ich aktualizacji.

14. System powinien umożliwiać import numerów CAS z systemu SAP.

15. System powinien umożliwiać wprowadzanie nowych substancji na podstawie już dodanych. System powinien umożliwiać duplikowanie pozycji, tj. substancji lub mieszanin, na podstawie danych pozycji już wprowadzonych, w celu ograniczenia czasu potrzebnego na wprowadzenie wszystkich niezbędnych danych.

16. System powinien udostępniać zdefiniowaną listę składników ułatwiającą wprowadzanie mieszanin do systemu. System powinien umożliwiać ręczne dodanie nowego składnika z automatycznym zapisaniem go na liście oraz wybieranie składników z listy według numeru CAS.

17. System powinien udostępniać zdefiniowaną listę zwrotów H, z której użytkownik może dokonywać wyboru.

18. System powinien obsługiwać alerty o braku zgody lub braku aktualnej karty charakterystyki. System powinien również umożliwiać wizualne oznaczanie takich przypadków, np. poprzez wyróżnienie kolorem czerwonym.

19. System powinien udostępniać panel statusów weryfikacji oceny ryzyka chemicznego (np. „oczekujące”, „zaakceptowane”, „odrzucone”), czytelny dla każdej jednostki.

20. System powinien umożliwiać audytowanie zmian, w tym logowanie aktywności użytkowników.

21. System powinien udostępniać API do integracji z zewnętrznymi bazami danych. Obecnie wykorzystywane rozwiązanie posiada integrację z systemem SAP; pozostałe integracje pozostają do określenia.

Zakres danych obsługiwanych przez system powinien uwzględniać wymagania wynikające z wybranych aktów prawnych, w szczególności w zakresie klasyfikacji Seveso III, prekursorów materiałów wybuchowych oraz odpadów związanych z materiałami niebezpiecznymi:

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz.U.2022 poz. 1816 wraz z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP), zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 wraz z późniejszymi zmianami.
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2020/878 z dnia 18 czerwca 2020 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) wraz z późniejszymi zmianami.
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 1017).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 54 wraz z późniejszymi zmianami).

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U. 2023 poz. 1587 wraz z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10 wraz z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 927 wraz z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 643 wraz z późniejszymi zmianami).
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1368 wraz z późniejszymi zmianami).
- DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE wraz z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 138 wraz z późniejszymi zmianami).
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1148 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów materiałów wybuchowych, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013.
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz.U. 2016 poz. 669).

Ocena ryzyka dla czynników chemicznych – opis i instrukcja metody

Czynnikiem chemicznym jest każdy pierwiastek lub związek chemiczny, w postaci własnej lub w mieszaninie, w stanie, w jakim występuje w przyrodzie, lub w stanie, w jakim jest wytwarzany, stosowany lub uwalniany w środowisku pracy, w tym podczas usuwania go w postaci odpadów, w trakcie każdej pracy, niezależnie od faktu, czy jest albo nie jest wytwarzany celowo lub jest albo nie jest wprowadzany do obrotu.

Czynnik chemiczny stwarzający zagrożenie:

a) czynnik chemiczny, który spełnia kryteria klasyfikacji zawarte w którejkolwiek z klas zagrożeń fizycznych lub zagrożeń dla zdrowia człowieka określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, s. 1, z późn. zm.), bez względu na to, czy został zaklasyfikowany,

b) czynnik chemiczny, który nie spełnia kryteriów klasyfikacji, o których mowa w lit. a, który z uwagi na swoje właściwości fizykochemiczne lub oddziaływanie na człowieka oraz sposób, w jaki jest stosowany lub obecny w miejscu pracy, może stwarzać ryzyko dla bezpieczeństwa lub zdrowia pracowników; przez pojęcie to należy rozumieć także każdy czynnik chemiczny oraz pył, dla którego ustalono wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 228 § 3 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Oceny dokonuje się na podstawie kwalifikacji rodzaju zagrożenia dla danego czynnika chemicznego (analizy zwrotów H dla substancji lub mieszaniny) oraz używanych/przechowywanych ilości danego czynnika.

Ocena jest dokonywana w następujących krokach:

1. Identyfikacja zwrotu/ów H – informacja z karty charakterystyki (sekcja 2). Jeżeli czynnik nie posiada zwrotu H jest klasyfikowany do Klasy 1.
2. Na podstawie zwrotów H jest dokonywana klasyfikacja – jeżeli jest kilka zwrotów i ustalono kilka klas to jest wybierana klasa najwyższa (A-najniższa, F-najwyższa).
3. Ocena ryzyka uwzględnia sytuacje awaryjne/prace remontowe.
4. Dla każdego czynnika ustalana jest ilość (mała, średnia lub duża).
5. Na podstawie klasy i ilości określany jest poziom ryzyka.
6. Poziom ryzyka jest przesuwany o klasę wyżej jeżeli nie są spełnione wymagania prawne i/lub nie są przestrzegane środki profilaktyczne dla danej substancji/mieszaniny

(np. brak zgłoszenia, brak karty charakterystyki, brak ŚOI, brak wentylacji jeżeli jest wymagana itp.).

7. Poziom ryzyka dla czynności „sytuacje awaryjne / prace remontowe” - jest przesuwany o klasę wyżej od klasy wyjściowej jeżeli zachodzą okoliczności poważnych skutków dla człowieka.

Ocena ryzyka chemicznego tworzona jest w podziale na komórki organizacyjne. W ramach każdej komórki organizacyjnej wyszczególnia się stanowiska pracy.

Poziom ryzyka

Ilość czynnika chemicznego		Klasa czynnika chemicznego				
		1	2	3	4	5
Mała	gramy lub mililitry	A	A	B	C	D
Średnia	kilogramy lub litry	A	B	C	D	E
Duża	Mg lub metry sześciennie	B	C	D	E	F

Wynik oceny ryzyka

A – POMIJAŁNE

B – BARDZO MAŁE

C – MAŁE

D – ŚREDNIE

E – WYSOKIE

F – BARDZO WYSOKIE

Grupy A, B, C, D, E, F zawierają poziomy akceptowalne dla ryzyka.

Każdy czynnik chemiczny jest oceniany na wejściu do Zakładu – jeżeli nie spełnia warunków, ustalany jest poziom nieakceptowalny i czynnik nie może być dopuszczony na teren Zakładu.